T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **22**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12
8. EKLER 20

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 3
Tablo 2: İdari Personel Sayısı 4
Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu 4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 7

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Harcama Birimleri Arasındaki Devir İşlemlerinde Kullanılan Hesapların Bakiye Vererek Bilançoyu Etkilemesi

2. Nakden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımların Yükümlülük Hesaplarında İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Rektör Yardımcılarının Kanunla Belirlenen Sayıdan Fazla Olması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

İstanbul Teknik Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 12.07.1944 tarih ve 4619 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İstanbul Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birim Başkanlığı, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları, Özel Kalem Müdürlüğü ve İş Geliştirme Ofisi, Hukuk Müşavirliği, Koordinatörlükler, Diğer Birimler ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör, Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde 13 fakülte, 7 enstitü, 2 yüksekokul ve 28 uygulama ve araştırma merkezi bulunmakta olup eğitim-öğretim faaliyetleri 5 yerleşkede sürdürülmektedir.

İstanbul Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

www.balioglu.net

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • İç Denetim Birim Başkanlığı • Genel Sekreterlik • Daire Başkanlıkları -Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı -İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı -Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı -Personel Daire Başkanlığı -Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı -Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı -Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı -Özel Kalem Müdürlüğü -İş Geliştirme Ofisi • Hukuk Müşavirliği • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Basın ve Halkla İlişkiler Ofisi • Diğer Birimler -Arşiv Müdürlüğü -Bilimsel Araştırma Proje Birimi -İletişim ve Pazarlama Direktörlüğü -Sivil Savunma Uzmanlığı -Yazı İşleri Müdürlüğü	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • Fakülteler -Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi -Denizcilik Fakültesi -Elektrik ve Elektronik Fakültesi -Fen Edebiyat Fakültesi -Gemi İnşaatı ve Deniz Bilimleri Fakültesi -İnşaat Fakültesi -İşletme Fakültesi -Kimya ve Metalurji Fakültesi -Maden Fakültesi -Makina Fakültesi -Mimarlık Fakültesi -Tekstil Teknolojileri ve Tasarım Fakültesi -Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi • Enstitüler -Avrasya Yer Bilimleri Enstitüsü -Bilişim Enstitüsü -Deprem Mühendisliği ve Afet Yönetimi Enstitüsü -Enerji Enstitüsü -Havacılık Enstitüsü -Nükleer Enerji Enstitüsü -Lisansüstü Eğitim Enstitüsü - Yüksekokullar -Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı -Yabancı Diller Yüksekokulu • Uygulama ve Araştırma Merkezleri (28 adet)

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 4.235'dir. Bu personelden 2.260 kadrolu akademik personel, 48 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 23 sözleşmeli akademik personel, 1.102 idari personel ve 802 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır. İdari ve akademik personelin 2020 yılsonu itibariyle sayıları ve kadro durumları Tablo 2 ve 3'te yer almaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayısı

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	629	621	1.250
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	22	29	51
Teknik Hizmetleri Sınıfı	316	175	491
Avukatlık Hizmetleri	4	4	8
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri	12	16	28
Yardımcı Hizmetli	119	195	314
İşçi	802	0	802
Toplam	**1.904**	**1.040**	**2.944**

Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	540	73	613	504	0
Doçent	248	187	435	248	0
Dr. Öğretim Üyesi	315	241	556	315	0
Öğretim Görevlisi	401	66	467	401	0
Araştırma Görevlisi	756	369	1.125	756	0
TOPLAM	**2.260**	**936**	**3.196**	**2.260**	**0**

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, **T.C. Milli Eğitim Bakanlığına** sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini

www.balioglu.net

kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 591.758.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 46.628.651,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 638.386.651,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %96,70'i, yani 617.335.852,00 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
830.01-Personel derleriGi	414.101.000,00	419.333.334,00	417.477.746,00	99,56	67,63
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	67.527.000,00	66.585.067,00	66.277.186,00	99,54	10,74
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	47.364.000,00	77.996.252,00	72.558.536,00	93,03	11,75
830.05-Cari Transferler	13.769.000,00	18.174.998,00	17.130.865,00	94,26	2,77
830.06-Sermaye Giderleri	48.997.000,00	56.297.000,00	43.891.519,00	77,96	7,11
TOPLAM	**591.758.000,00**	**638.386.651,00**	**617.335.852,00**	**96,70**	**100**

Buna göre personel giderlerinde %99,56, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %99,54, mal ve hizmet alım giderlerinde %93,03, cari transferlerde %94,26 ve sermaye giderlerinde %77,96 oranlarında harcama yapılmıştır.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri, Mevlana Değişim Programı ve Avrupa Birliği hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için Toplam 42.840.305,70 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	39.769.000,00	44.323.181,89	111,45	7,62
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	542.230.000,00	515.450.953,31	95,06	88,52
05-Diğer Gelirler	9.759.000,00	22.494.708,60	230,50	3,86
TOPLAM	**591.758.000,00**	**582.268.843,80**	**98,40**	**100**

Buna göre 2020 yılı bütçe geliri %98,40 seviyesinde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %111,45 ve diğer gelirler %230,50 oranlarında beklenin üstünde, alınan bağış ve yardımlar ise %95,06 oranıyla beklenenin altındadır.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	317.106.516,93	372.775.836,15	417.477.746,00	18	12
SGK Devlet Prim Giderleri	49.549.493,57	59.113.040,99	66.277.186,00	19	12
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	78.546.845,56	77.124.824,05	72.558.536,00	-02	-06
Cari Transferler	11.758.658,42	18.921.659,52	17.130.865,00	61	09
Sermaye Giderleri	122.040.054,43	95.936.419,43	43.891.519,00	-21	-54
Toplam	**579.001.568,91**	**623.871.779,24**	**617.335.852,00**	**08**	**-01**

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%)[E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	53.239.830,22	59.227.206,15	45.942.330,26	11	22
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	502.745.225,43	553.511.440,22	515.450.953,31	10	-07
Diğer Gelirler	16.577.121,40	16.265.105,65	22.706.279,88	02	40
Sermaye Gelirleri	0,00	2.477.887,46	0,00	100	-100
Toplam	**574.562.177,05**	**630.553.752,02**	**584.099.563,45**	**10**	**-07**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.454.463,52	787.168,76	1.830.719,65	-46	133
Net Toplam	**573.107.713,53**	**629.766.583,26**	**582.268.843,80**	10	**-08**

Dönem faaliyet geliri 706.889.091,83 TL, faaliyet gideri ise 724.841.234,48 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 17.952.142,65 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı (-)	Net Gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
724.841.234,48	709.568.730,51	2.679.638,68	706.889.091,83	17.952.142,65

İstanbul Teknik Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 3.052.444,99 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversitenin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. 10.01.2003 tarih ve 24989 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile İstanbul Teknik Üniversitesi Arı Teknokent Geliştirme Planlama AŞ. Kurulmuştur. Üniversite, sermayesi 6.360.500,00 TL olan Teknokent AŞ'ye 1.971.755,00 TL sermaye ile %31 oranında ortaktır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, Kurumun İç Kontrol Sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum "Stratejik Planı" ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan "Performans Programı" ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur. Ancak 2020 yılı İdare Faaliyet Raporu'nun henüz yayımlanmadığı görülmektedir.

Üniversitenin 2017-2021 yıllarını kapsayan Stratejik Planı ve 2019 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği kurum organizasyon yapısının genel olarak, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde oluşturulduğu görülmektedir.

www.balioglu.net

2017-2021 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren Performans Programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini Stratejik Plan ve Performans Programı'na uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için, İdarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç kontrol risklerinin tanımlanmadığı ancak risklerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin ve kontrol faaliyetlerinin çalışıp çalışmadığının izlenmediği görülmüştür.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmaların başladığı ancak, Üniversitenin tüm birimleri için teşkilat şeması oluşturulmadığı ve buna bağlı olarak fonksiyonel görev dağılımlarının belirlenmediği, iç kontrol prosedürlerinin de iş akış şemalarına eklenmediği anlaşılmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. Ancak 2020 yılı İdare Faaliyet Raporu yasal süresi olan Şubat 2021 sonuna değin yayımlanmamış ve Sayıştay Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmemiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ancak İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının yöneticiler tarafından izlenmediği belirtilmiştir.

Ayrıca iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

www.balioglu.net

Üniversite bünyesinde 5 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 4 tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporu gönderdiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Teknik Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Harcama Birimleri Arasındaki Devir İşlemlerinde Kullanılan Hesapların Bakiye Vererek Bilançoyu Etkilemesi

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan İstanbul Teknik Üniversitesinde varlıklar, hazır değerler ve emanetlerin harcama birimleri arasındaki devir işlemlerinde 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı ve bu hesapta kayıtlı tutarın 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 364'üncü maddesi uyarınca 511 no.lu Hesabın; aynı bütçeli kamu idaresine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yönetmelik'in 365'inci maddesinde; *"Kamu idarelerince yürütülen ve yönetilen ulusal otomasyon sistemlerinin kullanıldığı muhasebe birimlerinde muhasebe birimleri arası işlemlerin muhasebeleştirilmesinde, adına işlem yapılan muhasebe birimi tarafından işlemi başlatan muhasebe biriminden elektronik ortamda gelen muhasebeleştirme belgesine dayanılarak kayıt yaptırılmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir."*

Hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Yönetmelik'in 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına ilişkin olarak hükümler ihtiva eden 371 ve 372'nci maddelerinde, adı geçen hesabın bu grup içindeki hesapların yılsonunda kalan bakiyeleri ve bu bakiyelere ilişkin olarak daha sonraki yıllarda yapılan kayıtların izlenmesi için kullanılacağı, malî yılsonu itibarıyla muhasebe birimlerince bu hesaba kaydedilen tutarların, Hazine ve Maliye Bakanlığınca merkezde birleştirileceği ve birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılacağı ifade edilmektedir.

519 no.lu Hesabın işleyişi, Yönetmelik'in 373'üncü maddesinde açıklanmakta olup dönem sonu itibarıyla muhasebe birimleri arası işlemler hesabının alacak bakiyesinin bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç, borç bakiyesinin ise bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak

kaydedileceği belirtilmektedir.

Say2000i sisteminin muhasebe kayıt formunda işlem yapılırken taşınırları devir eden ve devir alan birim kodları aynı fiş içerisinde yazılarak işlem yapılabilmekte iken Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminde birimler arası amortismanların devrinin nasıl yapılacağı konusunda tereddüt oluşmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığı sorunun çözümü için 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanılmasının gerekli olduğu yönünde İdarelere görüş vermiştir. Sonrasında bu hesabın kullanımı sadece taşınır ve amortisman işlemleri ile sınırlı kalmayarak tüketim mal ve malzemeleri, nakit işlemler ve emanet işlemleri devirlerine de yansımıştır.

Üniversitenin harcama birimleri arasındaki tüketim mal ve malzemeleri ile taşınırlar ve bunlara ait amortismanların, nakit ve emanet hesaplardaki devir ve düzeltme işlemlerinin kaydında 511 no.lu Hesabın kullanıldığı anlaşılmış olmakla birlikte, Yönetmelik'in 366'ncı maddesine göre adı geçen hesabın bu amaçlarla kullanımına cevaz veren bir hüküm mevcut değildir.

www.balioglu.net

Üniversitenin 511 no.lu Hesabının yardımcı defteri incelendiğinde; ilk kez 2018 yılında kullanılmaya başlandığı, 2020 yılsonu itibariyle 511 no.lu Hesabın bakiyesi olan 29.791.893,66 TL'nin bilançoda 519 no.lu Hesapla yer aldığı görülmüştür.

Kamu İdaresi, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanarak ilgili kurumlara gönderilen 20.12.2017 tarihli ve 99161486-700-27345 sayılı Genel Yazının *"H. Yeni sistemin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar"* başlığı altında yer verilen 9'uncu maddesindeki; *"Yeni sistemde muhasebe işlemleri harcama birimleri itibarıyla kayıtlara alınacaktır. Muhasebe işlem fişlerinde sadece bir harcama birimine ait işlemlere yer verileceğinden, aynı kamu idaresine bağlı harcama birimleri arası taşınır devirleri, alacak devirleri, emanet devirleri işlemleri ile farklı muhasebe birimlerinde kayıtlı alacak ve emanetlere ilişkin yapılan tahsilat ve ödeme işlemlerinde 511- Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı kullanılacaktır. Ayrıca, vergi daireleri adına, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine hizmet veren diğer muhasebe birimlerince yapılan tahsilatlar ile vergi dairelerinden gelen ret ve iade ödemelerine ilişkin işlemlerde de 511- Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanımına devam edilecektir"* açıklamasına istinaden, bulguda konu edilen hesapların kullanıldığını ifade etmiştir.

Ancak Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, malî tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konmuştur. (Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği madde 1-Amaç) Dolayısıyla, Yönetmelik'te yer verilen hesap planı ve bu hesap planında yer verilen hesaplar ve işleyişlerine ilişkin hükümler hem kullanıcılar hem de denetleyenler açısından amir hükümlerdir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün bir yazı ile 511 ve 519 no.lu Hesapların işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden Yönetmelik maddelerine ekleme yapmasının mümkün olmadığı, Yönetmelik'in 557'nci maddesindeki *"Bakanlığın Yönetmeliğin muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı usul ve esas belirlemeye yetkili olduğu"* ibaresindeki "usul ve esasların" neler olduğu, bu usul ve esaslar ile Yönetmelik'in hangi muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı hükümler getirildiği ve bu farklı hükümlerin uygulanması sebebiyle ortaya çıkacak sonuç raporlaması hakkında bilgi verilmediği, Yazıda Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sisteminde gerçekleştirilen işlemlerden bahsedildiği anlaşılmıştır. Nitekim Yönetmelik hükmü ile verilen yetkinin kapsamının defter, belge ve kayıtların elektronik ortama aktarılması kapsamında değerlendirilmesi gerekmekte olup bulgu konusu edilen hususla ilgili yeterli dayanak sağlamamaktadır.

Değer Hareketleri Hesap Grubunun, aynı bütçeli kamu idarelerinin farklı muhasebe birimleri arasındaki nakit ve nakit dışı değer hareketlerine ait işlemlerin izlenmesi için kullanılacağı mevzuatın amir hükmü olmasına rağmen, bu hesap grubunda yer alan 511 no.lu Hesabın Üniversitenin harcama birimleri arasındaki devir işlemlerinde kullanılarak bakiye tutarın 519 no.lu Hesap ile 2020 Mali Yılı Bilançosunda yer almasının, mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Nakden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımların Yükümlülük Hesaplarında İzlenmemesi

Nakden ve şartlı olarak tahsil edilen 4.829.802,16 TL tutarındaki bağışın; yükümlülük hesapları olan 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı yerine 600 Gelirler Hesabına alındığı, 536.203,31 TL'sinin harcandığı, ertesi yıla devreden 4.293.598,75 TL şartlı bağış bulunmasına rağmen bilanço hesaplarından olan 380/480 no.lu Hesaplarda gösterilmediği ve yılsonunda 333 Emanetler Hesabına aktarıldığı tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 41'inci maddesinde şartlı bağış ve yardımların alındığında; tahsis amacına uygun olarak kullanılmak üzere ilgili hesaplara, karşılıklarının ise yükümlülük olarak şartlı bağış ve yardımın amacı gerçekleştikçe gelir hesabına kaydedileceği açıkça belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda yer verilen hükmüne istinaden Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü 17.04.2018 tarih ve 90192509-677 sayılı yazı ile 5018 sayılı Kanun'un I, II ve III sayılı cetvelinde sayılan tüm kamu idarelerine detaylı hesap planlarında gerekli yardımcı hesapların tanımlamalarının yapıldığından bahisle; şartlı bağış ve yardım olarak alınan nakit tutarların bir taraftan 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara borç, ilgisine göre 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ya da 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, bu tutarların şart kılınan amaç doğrultusunda kullanılmasını müteakip 380 Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceğini bildirmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380 ve 480 no.lu Hesapların işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 297 ve 349'uncu maddelerinde muhasebe birimlerince şartlı bağış ve yardım olarak alınan tutarların faaliyet dönemine göre 380 ve 480 no.lu Hesaplara alacak, 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak Üniversiteye şartlı gelen nakit bağış ve yardımlar 600 Gelirler Hesabına alınmakta, yılsonuna kadar kullanılmayan tutar ise bu hesaptan düşülerek 333 Emanetler Hesabına aktarılmaktadır. Muhasebe birimi tarafından yıl

www.balioglu.net

içinde gelen şartlı bağış ve yardımların kullanım süreleri dikkate alınarak 380 ve 480 no.lu Hesaplara kaydedilmemesi, dönemsellik ilkesine aykırılık teşkil ettiği gibi görüş verilen mali tablolardan olan 2020 yılı bilançosunda 380/480 no.lu Hesaplarda 4.293.598,75 TL tutarında eksikliğe ve 333 Emanetler Hesabında aynı tutarda fazlalığa sebebiyet vermiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Rektör Yardımcılarının Kanunla Belirlenen Sayıdan Fazla Olması

İstanbul Teknik Üniversitesinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerinde belirlenen sayıdan fazla Rektör Yardımcısının görev yaptığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Rektör" başlıklı 13'üncü maddesinde;

"...(Değişik birinci cümle: 20/8/2016-6745/14 md.) Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi kendi rektörlük görev süresiyle sınırlı olmak kaydıyla rektör yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2 /1/1990 - KHK - 398/1 md.; Aynen Kabul: 7/3/1990 - 3614/1 md.) Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir."

Hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemede İstanbul Teknik Üniversitesinde Rektör tarafından üç öğretim üyesinin Rektör Yardımcısı kadrolarına asaleten atandığı ve bir öğretim üyesinin de tedviren Rektör Yardımcısı olarak görevlendirildiği anlaşılmıştır. Bu görevi tedviren yürüten Rektör Yardımcısı, diğer Rektör Yardımcıları gibi Üniversite yönetiminde icraatta bulunmakta ve yetkili olarak imza atmaktadır. Kurumun web sayfasında da Rektör Yardımcıları dört kişi olarak gösterilmektedir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda devlet hizmetlerinin memurlar eliyle yürütülmesi gerekliliği belirtildikten sonra istihdam çeşitleri de sayılmıştır. Bunlar arasında tedviren görevlendirme yer almadığı gibi; 2547 sayılı Yükseköğrenim Kanunu'nda da bu yönde bir hüküm ve düzenleme bulunmamaktadır. Aksine kanun koyucu rektör yardımcısı olarak atanacakların sayısını belirleyerek bu konuda kısıtlama getirmiştir. İstisna olarak merkezi açık öğretim yapmakla görevli üniversitelerde sayı beş olarak belirlenmiştir. İstanbul Teknik Üniversitesinin merkezi açık öğretim yapmakla görevli

www.balioglu.net

üniversitelerden olmaması nedeni ile de görev yapan Rektör Yardımcılarının üç kişi ile sınırlı olması gerekmektedir.

Kamu İdaresi ilave bir Rektör Yardımcısı görevlendirilmesinin Üniversitenin yönetsel ve bilimsel ihtiyaçlarından dolayı zorunlu bir hal aldığını, tedviren görevlendirilen Rektör Yardımcısının kanunen sağlanan ayrıcalıklardan yararlanmadığını ileri sürmüşse de, üniversitelerde Rektör Yardımcıları sayısının kanunun emredici hükümleri ile sınırlandırıldığının göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenler ve kanun hükümleri çerçevesinde kadrosu olmayan bir göreve tedviren atama yapılması ve anılan Rektör Yardımcısının icraatta bulunmasının mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Sosyal Güvenlik Kurumuna Yersiz Ödenen Emekli Kesenekleri ile Genel Sağlık Sigortası Primlerinin Kamu İdaresi Hesaplarına İadesinin Sağlanamaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	SGK'den Sayıştay Denetim Raporundaki tespit ilgi tutularak alacakların iadesi 14.05.2020 tarihinde talep edilmiş ve 2020 yıl sonuna değin alacak kalmamıştır.
Tarımsal İzleme ve Bilgi Sistemi Merkezi Binası İnşaatının Tamamlanamaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2021-2023 yatırım programında "Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi" binası olarak projelendirilmiş olup atıl olan binanın tamamlanması için gerekli adımlar atılmıştır.
Bir Yıldan Uzun Süreli Kira Alacaklarının Nazım Hesaplarda İzlenmemesi ve Takipteki Kira Alacaklarının Bilançoda Eksik Gösterilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Üniversite taşınmazlarından kiraya verilenlerin sözleşme tutarları ile tahsilat bilgilerinin nazım hesaplarda, kira alacaklarından takibe alınanların ise takipteki alacaklar hesabında gösterimi 2020 yılında sağlanmış olup ilgili kayıtlar 17.03.2020/5933 ve 05.06.2020/10235 tarih ve no.lu MİF'ler ile yapılmıştır.

www.balioglu.net

Taşınırların Takibi, Muhafazası ve Kontrolünde Eksiklikler Bulunması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	13.05.2020 tarihinde üst yönetici tarafından tüm birimlere, tespitler esas alınarak uyarı yazısı yazılmış ve yazı ekinde yer alan düzeltme formunun düzenlenerek 15.05.2020 tarihine kadar Rektörlüğe iletilmesi talep edilmiştir. Bu yazı ekindeki formlara gelen cevaplar incelenmiş, ayrıca 2020 yılsonuna kadar tüm birimlerin neler yaptığı İdareden talep edilmiş ve gelen cevabi yazıdan; tenkit edilen hususların, bazı birimlerde dayanıklı taşınırların numaralandırma işlemlerinin devam etmesi haricinde, genel olarak düzeltildiği anlaşıldığından denecek kalmamıştır.
Kamu İdaresinin Taşınmaz Davalarından Kaynaklanan Yükümlülüklerinin Mali Tablolara Yansıtılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	21.05.2020/9325 tarih ve no.lu MİF ile 630 ve 479 Hesaplarına kayıt yapılarak bulgu konusu husus düzeltilmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 22**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 24**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 24**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 24**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 25**

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 04.08.1999 tarih ve 23776 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 5'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek konularda bilimsel görüş verme, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, seminer, konferans ve sempozyum düzenlemek ve bunlara ilişkin kurslar açmak,

b) Her türlü inşaat, tesisat ve mimari projelerin hazırlanması ve denetimi, mevcut fiziki kapasiteyi daha iyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünlerin önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak,

c) Bilgi işlem organizasyonu, iş değerlendirilmesi ve benzeri hizmetlerin yapılması, bilgisayar alt yapısı kullanılarak her türlü iş ve hizmetlerin üretilmesi.

ç)Her türlü baskı ve yayım hizmetlerinin yerine getirilmesi,

d) Danışmanlık, analiz, ölçme, deney, model deneyi, muayene, teknik kontrol, kalite kontrolü, standartlara uygunluğun tahkiki, teknik bakım, ekspertiz, ölçü ayarı, plan ve benzeri hizmetleri yapmak,

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 12 idari memur, 6 sürekli işçi, 2 sözleşmeli personel ve 34 güvenlik personeli hizmet vermekte olup sözleşmeli personel ile güvenlik personeli dışındakilerin kadroları özel bütçededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, Hazine ve

www.balioglu.net

Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 3 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, elde ettiği gelirlerle giderlerini finanse etmekte olup 2020 yılında özel bütçe kaynaklarından herhangi bir kaynak kullanmamıştır.

Başlangıç bütçesi 70.000.000,00 TL tahmin edilen İşletmenin 2020 yılı bütçe gideri 36.542.188,93 TL, bütçe geliri ise 37.759.756,97 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 20.000.000,00 TL olup toplam aktif büyüklüğü 39.856.244,01 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 39.922.887,69 TL, gider toplamı ise 36.870.442,70 TL olan İşletme, yılsonu itibariyle dönemi 3.052.444,99 TL karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi

www.balioglu.net

sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net